

KOMMUNSTYRELSEN
Per-Olov Rapp (S)

SALA KOMMUN kommunstyrelsens förvaltning	
DK	2012 -10- 24
Dariens 2012/23	Aktbilaga 7

Svar på motion om att införa SMS-rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och i gymnasieskolan

Andreas Weiborn (M) har den 27 januari 2012 inkommit med rubricerade motion. Motionären föreslår att SMS-rapportering införs vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan för elever som ännu inte har nått upp till myndig ålder.

Motionen har remitterats till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och skolenämnden.

Nämnderna/skolförvaltningen är positiva till möjligheten med SMS-system, då de flesta vårdnadshavare idag har tillgång till mobiltelefon och rapporteringen då kan ske snabbt och med automatik. Dock är förvaltningen tveksam till att alla skolenheter ska använda samma kommunikationssätt. På högstadiet till exempel finns efterfrågan om SMS-rapportering, men på enheter med yngre barn - där skolk dessutom är mera sällsynt - vill personalen i första hand få muntlig kontakt, för att kunna föra en dialog med berörda vårdnadshavare.

Inledningsvis kan konstateras att i skollagen (2010:800) finns kravet på att rektor skall se till att vårdnadshavaren informeras samma dag om en elev uteblir från skolarbetet. Men om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. Ogiltig frånvaro noteras i utdrag ur betygskatalogen fr.o.m. höstterminen 2011 för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. För grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan görs en notering om ogiltig frånvaro i terminsbetyget fr.o.m. höstterminen 2012.

Det finns olika synsätt beträffande orsakerna till skolk och hur det bör hanteras i skolor. Ett betraktelsesätt är att betrakta skolk som en "berättigad" protest gentemot en skola som inte förmår möta elevernas behov av stöd och hjälp. Det bästa sättet att komma åt skolk utifrån ett sådant perspektiv är att förändra skolan och lärandeklimatet så att skolor blir mer attraktiva. Ett annat synsätt är att betrakta skolk som ett tecken på allvarliga personliga och sociala problem som ökar risken för att hamna i beteendeproblem som kriminalitet, våld och droger. Sådana problem kräver både förebyggande, disciplinära och psykologiska åtgärder.

Ogiltig frånvaro bör tas på största allvar oavsett orsak. För den enskilde eleven kan en omfattande frånvaro leda till stora svårigheter. En ofullständig utbildning försvårar ett aktivt deltagande i såväl yrkes- som samhällslivet. Detta kan i sin tur leda till eller förstärka utanförskap.

Kommunstyrelsen

Att skicka ett automatiskt SMS till föräldrarnas mobiler så fort en elev uteblir från en lektion är tekniskt sett en mycket enkel åtgärd. De flesta skolor har ett datorbaserat system för lektionsrapportering, som enkelt går att koppla till en SMS-funktion.

I flera kommuner där man infört ett SMS-system för frånvaro har skolkandet minskat dramatiskt. Framför allt är det ströfrånvaron, till exempel att man kommer för sent till lektionen, som har minskat. Många föräldrar vittnar också om att de lättare kan följa och stödja sina barns utbildning med hjälp av snabb återkoppling från skolan vid ogiltig frånvaro. Ett antal undersökningar visar också att föräldrar är positiva till att kunna sjukanmäla sina barn på ett enklare sätt, exempelvis genom e-post, SMS eller en applikation i mobilen.

Men det finns problematik kring SMS-rapportering. Hotet om indraget studiebidrag och anteckningen i betyget, som en "uppfostande effekt", har visat sig ha en ganska svag påverkansfaktor. Under läsåret 2011/2012 fick 5,2 procent av Sveriges cirka 362 000 gymnasieelever sitt studiebidrag indraget på grund av skolk. Trots att CSN skärpte rutinerna för skolk vid årsskiftet rapporteras en ökande trend av indragna bidrag.

I vissa fall kan SMS-aviserande vara ett direkt hjälpmedel, i andra fall ytterst försvårande för den enskilda elevens skolgång och välbefinnande. I Göteborg rapporterades 2009 allvarliga konsekvenser med automatiska skolk-SMS för elever som levde under hedersförtryck. I senare fall tycks manuella system och personliga kontakter vara att föredra för att få önskad effekt. Det som synes vara enkla och effektiva åtgärder mot skolk tycks sålunda vara mer komplext än vid första tekniska anblicken av frågan.

Det finns flera skäl till att skolans arbete med skolk bör baseras på förebyggande och personligt stödande åtgärder i en ömsesidig dialog istället för automatiserade SMS. Den ena behöver dock alltid inte utesluta det andra.

Generellt kan sägas att hur skolans arbetsmiljö är utformad kan i sig främja närvaro eller bidra till att frånvaro uppstår. En god lärandemiljö, med undervisning som anpassas till den enskilda elevens behov, främjar motivationen att delta i utbildningen. I en god lärandemiljö ingår bl.a. en schemaläggning som minimerar antalet håltimmar.

I skolagen föreskrivs elevers rätt till stöd i undervisningen om sådant behov upptäcks för utbildningens fulla genomförande. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas och av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Enligt 10 kap. 12 § skollagen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Överenskommelser mellan läraren, eleven

Kommunstyrelsen

och elevens vårdnadshavare vid utvecklingssamtalet ska alltid dokumenteras i en skriftlig utvecklingsplan. Utgångspunkten är att varje elev ska få sin rätt till utbildning tillgodosedd.

Så här skriver Skolverket i Allmänna råd (2012): Arbetet med att främja närvaro och att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro i skolan

”Vidare ingår i rektorns arbete med att främja närvaro att skapa ett gott skolklimat, som präglas av trygghet och arbetsro, och goda relationer mellan elever och mellan elever och vuxna. Det är viktigt att elever är motiverade och känner delaktighet, vilket ökar deras trivsel. Det är väsentligt att rektorn engagerar eleverna i arbetet med att främja närvaro... Elevernas delaktighet i arbetet med att främja närvaron kan se ut på många olika sätt. De behöver delta i arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt till om sen ankomst ska betraktas som ogiltig frånvaro. Eftersom kränkande behandling kan vara en orsak till frånvaro är det också väsentligt att involvera eleverna i skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt skollagen ska det på varje skola finnas ordningsregler som utarbetas tillsammans med eleverna. Gemensamma och väl förankrade rutiner och förhållningssätt som omfattar all personal främjar likabehandlingen och leder till en god lärandemiljö vilket också främjar närvaron.”

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer till kommunfullmäktige att besluta

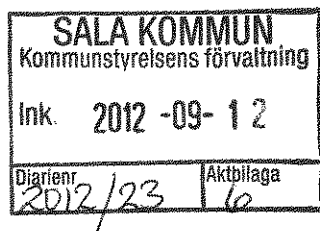
att uppdra till Bildnings- och lärandenämnden att utforma handlingsplaner, rutiner och förhållningssätt kring ogiltig frånvaro i grundskolan, grundsärskolan gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som främjar ett gott samarbetsklimat mellan skolan, eleven och vårdnadshavarna i syfte att stärka elevens möjligheter att genomgå en fullständig utbildning

att avslå föreslaget till att införa SMS-rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan

att därmed anse motionen avslagen

Per-Olov Rapp (S)

Kommunstyrelsens ordförande

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
UTBILDNINGS- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

9 (13)

Sammanträdesdatum
2012-02-21

Dnr 2012/11
UAN nr 12/10

UAN § 16 Yttrande angående motion till fullmäktige om att införa sms rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan

INLEDNING

Till skolnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har inkommit en internremiss på motion i rubricerat ärende. Svar skall vara registrator tillhanda senast 7 mars 2012.

Beredning

- Yttrande angående internremiss från Benny Wetterberg (bilaga hid.nr 2012.100)

Förvaltningschef JuneAnn Wincent föredrar ärendet.

YRKANDEN'

Bengt Jansson (S) yrkar att Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens yttrande till fullmäktige angående internremiss "Motion om att införa sms rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan".

BESLUT

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar

att godkänna förvaltningens yttrande till fullmäktige angående internremiss "Motion om att införa sms rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan".

_____

Utdrag
KSF

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
----------------------	--	--	--------------------

UTBILDNINGS- OCH
ARBETSMARKNADSFÖRVALTNINGEN

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Yttrande angående motion till fullmäktige om att införa sms rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan”

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att godkänna förvaltningens yttrande till fullmäktige angående internremiss ”Motion om att införa sms rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan”.

JuneAnn Wincent
förvaltningschef

SKOLFÖRVALTNINGEN
Benny Wetterberg

Kommunstyrelsens förvaltning

YTTRANDE

Yttrande angående motion till fullmäktige om att införa sms-rapportering av otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan.

Till skolnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har inkommit internremiss på motion i rubricerat ärende. Svar skall vara registrator tillhanda senast 7 mars 2012.

Skolk är som motionären påpekar, ett mycket allvarligt ordningsproblem inom skolan. Men framför allt kan det signalera andra mycket allvarliga missförhållanden, och tas därför av skolan på mycket stort allvar. Inom grundskolan finns en särskild grupp som i samverkan med sociala myndigheter arbetar för att motverka otillåten frånvaro.

För närvarande finns flera aktörer på marknaden som vill saluföra SMS-lösningar för skolkrapportering. Inom grundskolan finns det som tillval i det skolportal-system som valts. Även för gymnasieskolan finns sådana lösningar.

Bland en del skolenheter, främst på högstadiet, finns efterfrågan om SMS-rapportering. Andra enheter vill använda andra rutiner. På enheter med yngre barn är skolk mera sällsynt. Där vill personalen i första hand få muntlig kontakt för att kunna föra dialog med berörda vårdnadshavare.

Ett kommunalt beslut om att alla skall använda samma kommunikationssätt, kan dock motverka sitt syfte. Ibland är rutiner med muntlig kontakt, som ger möjlighet till dialog, betydligt bättre. Att genom fullmäktigebeslut binda skolorna till en viss teknisk lösning, begränsar också möjligheten att i den snabba utvecklingen inom kommunikationstekniken flexibelt kunna anpassa sig till nya lösningar.

Vi ställer oss dock positiva till möjligheten med SMS-system, då de flesta vårdnadshavare idag har tillgång till mobiltelefon och rapporteringen kan ske snabbt och med automatik.

Dnr 2012/17
Skn nr 14

§ 18

Yttrande angående motion till fullmäktige om att införa sms-rapportering av otillåten frånvaro

INLEDNING

Till skolnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har inkommit internremiss på motion i rubricerat ärende. Svar skall vara registrator tillhanda senast 7 mars 2012.

Beredning

Bilaga följde med kallelsen. Benny Wetterberg föredrar ärendet.

Yrkanden

Eva Stenberg (S) yrkar att nämnden beslutar

att anta förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget

BESLUT

Skolnämnden beslutar

att anta förvaltningens förslag till yttrande som sitt eget

—

Utdrag

Kommunstyrelsens förvaltning

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	---

SKOLFÖRVALTNINGEN
Benny Wetterberg

Kommunstyrelsens förvaltning

Ärende 6
Dnr 2012/17
Hid nr 2012/17
Sen 14

YTTRANDE

Yttrande angående motion till fullmäktige om att införa sms-rapportering av otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan.

Till skolnämnden och utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har inkommit internremiss på motion i rubricerat ärende. Svar skall vara registrator tillhanda senast 7 mars 2012.

Skolk är som motionären påpekar, ett mycket allvarligt ordningsproblem inom skolan. Men framför allt kan det signalera andra mycket allvarliga missförhållanden, och tas därför av skolan på mycket stort allvar. Inom grundskolan finns en särskild grupp som i samverkan med sociala myndigheter arbetar för att motverka otillåten frånvaro.

För närvarande finns flera aktörer på marknaden som vill saluföra SMS-lösningar för skolrapportering. Inom grundskolan finns det som tillval i det skolportal-system som valts. Även för gymnasieskolan finns sådana lösningar.

Bland en del skolenheter, främst på högstadiet, finns efterfrågan om SMS-rapportering. Andra enheter vill använda andra rutiner. På enheter med yngre barn är skolk mera sällsynt. Där vill personalen i första hand få muntlig kontakt för att kunna föra dialog med berörda vårdnadshavare.

Ett kommunalt beslut om att alla skall använda samma kommunikationssätt, kan dock motverka sitt syfte. Ibland är rutiner med muntlig kontakt, som ger möjlighet till dialog, betydligt bättre. Att genom fullmäktigebeslut binda skolorna till en viss teknisk lösning, begränsar också möjligheten att i den snabba utvecklingen inom kommunikationstekniken flexibelt kunna anpassa sig till nya lösningar.

Vi ställer oss dock positiva till möjligheten med SMS-system, då de flesta vårdnadshavare idag har tillgång till mobiltelefon och rapporteringen kan ske snabbt och med automatik.

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink	2012 -01- 27
Diarie nr	Aktbilaga
2012/23	1

Motion om att införa sms rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och i gymnasieskolan.

I och med att tekniken har utvecklats har den skapat nya möjligheter för människan att leva, verka och vara. Dagens möjligheter till kommunikation är inte vad den var för 20 år sedan. Tekniken har givit oss nya sätt att kommunicera med varandra. Det som förut tog tre dagar tar idag någon minut. Motionärens uppfattning är att Sala Kommun i största möjliga utsträckning bör ur ett service-och miljöperspektiv nyttja dagens tekniska förutsättningar för kommunikation inom skolan¹ i samband med otillåten frånvaro(nedan kallat skolk) för elever som ännu inte har nått upp till myndig ålder.

Idag är skolk ett av flera ordningsproblem som finns inom skolan. När en elev i skolan väljer att skolka från undervisningen riskerar eleven att komma efter i den ordinarie undervisningsplanen.

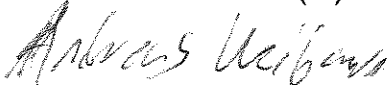
Det kan bidra till en ökad grad av skolk som i slutändan riskerar att resultera i en ond spiral. Enligt vetenskapen är orsakerna till skolk komplexa och det finns inte någon direkt universell orsak till skolket². Oavsett om det rör sig om allmän skoltrötthet eller ohälsa hos eleven är det viktigt att skolan snabbt informerar berörd vårdnadshavare om skolket. Detta för att vårdnadshavare aktivt kan arbeta för att minska elevens skolkande och stödja eleven. Flera Kommuner har nu börjat att förenkla skolkrapporeringen genom att bland annat rapportera skolket via sms.

Motionären är av den uppfattningen att skolkrapporeringen i Sala bör i möjligaste mån förenklas och att Sala Kommun bör därför följa andra kommuners exempel att rapportera skolk genom SMS. Det ger vårdnadshavaren direkt information om att deras/dennes dotter eller son har skolkat.

Med anledning av ovanstående föreslår motionären att Kommunfullmäktige beslutar att:

Att enligt motionens intention införa sms rapportering vid otillåten frånvaro inom grundskolan och gymnasieskolan för elever som ännu inte har nått upp till myndig ålder.

Andreas Weiborn (M)

¹ I motionen avses skolan verka som gemensamt begrepp för grundskolan och gymnasieskolan i Sala kommun

² <http://nu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:206535>